

GAZETA TRANSILVANIEI

Unu
Biblioteca Universitatii
767-3623
STIU

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămâna prin îngrijirea unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA

1838

GHLBARIȚIU

ȘI SFINȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI. ÎN FRUNTE CU

MUREȘENII

REDACȚIA

B.

B-dul REGELE FERD.

Abonamentul anual lei 200. Au.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 32

10 Mai 1941

Anul 104

Dremuri de altădată

de V. Branisce

Biruințele neamului nostru nu se datoresc înflăcărilor unei clipe.

Ele rezultă din lungi prefaceri istorice, iar etapele realizate au fost adesea stânjenite de factori dinafară și dinăuntru.

Fiecare capitol al trecutului nostru închide sbuciumul unei epoci. Astăzi trăiesc doar realizările și uitarea învăluie toate constrângerile pornite din tendințele acelor, care credeau că pot înăbuși un curent, o mișcare.

Ceeace trăiește în conștiința tuturor, pentru ceea ce luptă exponenții unui neam, — dacă este cauză dreaptă — se realizează, mai devreme sau mai târziu, în ciuda oricăror opreliști.

Am făcut aceste reflexii, gândindu-mă la neîncetatele constrângeri la care a fost supus neamul nostru în desvoltarea sa organică. Libertatea încătușată, amestecul continuu al puterilor străine, cenzură, închisori, iată condițiile în care ni s'a zămislit unirea noastră culturală și apoi cea politică.

Când la 1844 M. Kogălniceanu — după ce scosese „Dacia Literară” a cărei program îmbrățișase pe Românii de pretutindeni — voiește să scoată o nouă revistă, „Propășirea”, cenzura merge atât de departe, încât șterge însuși titlul publicației, care apare doar cu subtitlul „Foale științifică și literară”.

Totuși, programul lui Kogălniceanu s'a realizat.

Amintim un alt scriitor, al epocii, care n'a fost cruțat de umiliri.

Iată ce scrie „Românul” din 12 Februarie 1861 publicând fabula lui Gri-gore Alexandrescu „Catărul cu clopoței”:

„Strălucitul și naționalul nostru fabulist” d. Gr. Alexandrescu, a cărui tăcere de mai mulți ani Românii o vedeau cu durere, a luat iar mâna sa până.

În zilele cele triste ale țării, când cenzura opria pe oameni d'a vorbi, d. Alexandrescu prin puterea poeziei da cuvânt dobitoacelor și biciuia astfel viciul epocii. Sub regimul ordonanței asupra presei, ne mai fiind iertat oamenilor a vorbi, cuvântul trece de drept iar la dobitoace”.

În clipa când împrejurările o îngăduiau, așa îl apreciază contemporanii, pe Gr. Alexandrescu pentru atitudinea sa patriotică.

Pe același Alexandrescu, care fusese arestat din pricina fabulei „Lebăda și puil corbului”, pe același Alexandrescu, contra căruia s'a ridicat boierii, ducându-se să se plângă caimacamului Alexandru Ghica, pentru că s'au simțit jigniți în fabula „Corbii și barza”.

Această fabulă se termină cu următoarele versuri:

»Acel ce de a țării grea soartă profitară,
Ce de streini în posturi, în ranguri se
[nălțară,
Ce prin trădări, bazețe sânt astăzi mari,
[bogați,

Poate și decorați,
După a mea părere, sunt corbi nerușinați.
Dar aș dori să-mi spuneiți, domnilor cititori,
[Căci eu vorbesc de-o țară
De tot imaginară]

La noi se află oare astfel de muritori?
Dacă aveți de oameni idee așa proastă,
Las răspunderea toată asupra d-voastră”.

Așa dremuri au trăit înaintașii noștri!

10 MAI

Zeci de ani la rând, această întreită zi istorică a fost columna luminoasă de foc înălțată în marginea pustiului ce mistue ființa neamului nostru, supus crâncenelor robii streine. Cu fiecare an simțeam toți, că această luminată zi ne apropie de marea biruință.

Febrilele pregătiri de sărbătoare erau mai calde, mai entuziaste, mai pline de fiorii bucuriei chiar decât pregătirile de praznicele bisericesti, căci la ele participa neamul, în totalitatea lui, cu conștiința limpede a datoriei ce a îndeplinit și a înaltei misiuni ce îl așteaptă.

Sărbătoreau împreună frații, care s'au regăsit după veacuri de sfâșieri, într'o țară: a lor și independentă și la praznicul lor, dobândit cu sacrificii de sânge și vitejie de epopee, simțeau bătând și inimile calde, dar încătușate încă, a celor ce jinduiau după aceeași fericire.

Lacrimile bucuriei se undeau în suspinuri ușoare pentru cei care, cu trupurile și voința lor au zidit Țara și ardeau înflăcărate în nădejdea visului de împlinit.

Zece Mai a fost ziua purificării de păcate, a marilor și bărbăteștilor hotărâri.

A urmat, apoi, aievea, o epocă de mărire și strălucire.

Neamul s'a regăsit în frățearca și mult visata îmbrățișare.

Fastul exterior al sărbătorii s'a mărit, dar svâcnirile inimii s'au demolit.

Simbolica zi a Regalității și Independenței naționale a fost tot mai mult cutropită de formele largi și parăzile solemne, iar conținutul ei a fost diminuat adeseori prin aceste ceremonii, uitându-se esența însăși a sărbătoarei.

Au urmat apoi tristele sincope ale conștiinței naționale, când, simțindu-se golul deschis în inimi, s'au contopit în cadrele zilei și momentele celorlalte zile ale Provinciilor.

Am sărbătorit toate momentele Unirii împreună și ne-am lăsat furați, toți, în chip vinovat de același fast exterior.

După două decenii de multumire superficială, astăzi trăim un alt zece Mai.

Cel mai trist, pe care ni l-a hărăzit soarta și vinovata noastră absență dela locul datoriei și onoarei.

Faldurile sfântului nostru tricolor se ridică astăzi deasupra capetelor noastre, mai severe ca altădată, ca o muștrare și ca o chemare.

Mustrare pentru renunțări, îndemn pentru trezire și chemare la greaua datorie a reintregirii gleei strămoșești.

Noul Zece Mai ne-o va și aduce, suntem siguri, după ce vom înțelege să revenim la axioma fundamentală a României mici: *mândria de stat național-independent și idealul adunării tuturor Românilor între aceleași granițe comune și firești.*

„Gazeta Transilvaiei”

Glusul neamului

Un Zece Mai trist.

Pământ românesc răpit, fii ai neamului apăsați și schingiuiți, alții puși pe drumuri, fără adăpost și fără siguranța zilei de mâine, puternice sguduiri interne...

Toate acestea au făcut, ca la tot pasul să vezi oameni cu capul plecat, cu fruntea încrețită de gânduri, cu ochii umbriți de tristeți.

Sunt oameni, care te opresc pe stradă, te stânjenesc dela munca ta, ca să-ți spună ce au auzit ei în cutare cafenea sau alt loc de întâlnire, ce s'a spus la cutare post de radio, cum trebuie interpretat și înțeles cuvântul spus de unul sau celălalt, ce concluzii trebuie să tragem noi din cuvintele lor.

Se întoarce pe toate fețele sensul unui cuvânt, se talmăcește și răstălmăcește fiecare fapt, întâmplat la noi sau în altă parte a lumii.

Nu vrem să spunem, că situația țării e ușoară, dar nici capete plecate și ochi triști nu e timpul să afișăm.

Capul și-l pleacă numai cei ce n'au nimic sfânt, numai cei ce nu poartă în sufletul lor trecutul acestui neam și gândul pentru viitorul lui.

Cine poartă în sufletul său suferințele milenare ale neamului din care face parte, cine retrăiește, zi cu zi, și bucuriile, și umilințele de care acest neam a avut parte,

Continuare în pag 2 col. 4.

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVANIEI”

NĂDEJDE

Din care adâncuri răsai,
Ce inger curat te trimite
Nădejde, în nopți nedormite
Putere de viață să-mi dai ?

Căci, uite, iubirea s'a dus
Și-i gata să plece norocul,
Ș'asterne pustiul pe locul
Frumosului farmec apus.

Măngheată fiorii lui reci,
Asupră-mi când pleacă aripa
Și viața așteaptă doar clipa
Să-și stingă făclia pe veci.

Ecaf. Pifls

TIMOTEI CIPARIU și Reuniunea Femellor Române din Brașov

de Ștefan Manciulea

Reuniunea femeilor române dela Brașov a luat ființă la 1850, îndată după revoluția Românilor din Ardeal. Gândul întemeietorilor a fost acela de a veni în ajutorul copilelor orfane ai căror părinți și-au vărsat sângele pentru sfânta cauză națională, în anii 1848—49, morți fie în luptele purtate cu armatele ungurești, fie ucși mișelește de rebelii acelei nații, care cutreerău Ardealul. De îndată ce societatea a primit aprobarea legală, a și început a strânge fondurile de care avea lipsă pentru a-și împlini programul de muncă stabilit în statute. Fără deosebire de credință religioasă, un mare număr de cărturari și patrioți români de pretutindeni și-au trimis o-bolul lor reuniunii dela Brașov. Insemnate sume au sosit aici dela Vlădicul Sibiului și al Blajului, dela bogata fa-

milie Mocioni din Banat, dela membrii suveranei familii de boieri Hurmuzachi din Bucovina și Moldova, și dela atăția alții care purtau în inimă grija de viitorul acestor orfane. Prin inimoasa contribuție a Românilor adevărați s'a alcătuit la Brașov un adevărat fond, al neamului, care avea să fie proprietatea națiunii întregi.

Unul dintre sprijinitorii cei mai de seamă ai Reuniunii a fost Canonicul Timoteiu Cipariu dela Blaj. Invățătul dascăl a fost însă între cei dintâi cărturari ardeleni care s'a convins din vreme că viața culturală, religioasă și națională este în o mare măsură în strânsă legătură cu educația pe care o primesc copiii dela mamele lor. Cipariu îndată după 1850, când s'au potolit valorile revoluției ardeleni, a cerut să se dea

Invenții și inventatori

Intocmai cum există oameni care nu sunt în stare să producă cu creierul lor o singură idee originală și totuși trăiesc și mor înconjurați de belșug, așa au existat inventatori geniali, artiști și alți oameni aleși, care au murit de foame. O revistă străină pomenea deunăzi de câțiva dintre aceștia.

Unul, care trebuie să ne fie simpativ nouă, purtătorilor de condei și care s'a stins la adânci bătrânețe în cea mai cumplită mizerie, e inventatorul penitei de scris. Gândiți-vă cât folos a adus omul acesta semenilor săi și ce condamnabil s'a purtat societatea față de el! Milioane de oameni își câștigă astăzi pâinea cu invenția lui și vor câștiga-o încă, până se va ivi un altul care să desființeze condeiul, înlocuindu-l cu'n aparat și mai perfect. Mașina de scris nu-i face până acum prea mare concurență.

Se spune, că nici inventatorul mașinii de cusut n'a pățit mai bine. Și-a vândut invenția pe nimic, a îmbogățit o mulțime de fabricanți și negustori, iar el s'a strecurat prin viață cu hainele rupte, cu mulțumirea însă, de-a fi adus o înlesnire breslei croitorilor. Ce ironie a sorții! Stephenson, făuritorul primei locomotive cu vaporii, n'a avut tocmai ghinionul celorlalți doi, dar mare „învârteală” — cum s'ar zice — n'a făcut nici el. Nici pe departe n'a câștigat atâta cât se câștigă de pildă astăzi c'o simplă intervenție. (Înțeleg, la noi în țară). Creierul lui, o viață de om s'a frământat să dea înfăptuită o nizuire ce-i turbura și zilele și nopțile mereu. Și la sfârșit a dat-o. Stephenson se spune c'a plâns când și-a văzut rulând locomotiva.

Făuritorul umbrelei nu s'a bucurat de opera lui cât a trăit. Oricât a vârit el această sculă necesară sub nasul contemporanilor săi, n'a prins. Aceștia preferau să umble uzi până la piele, decât să-și vadă de-asupra capului ciuperca aceea enormă. După moartea lui abia și-au dat seama că invenția nu-i tocmai de aruncat.

Cel care a iscodit jobenul însă, acela a pățit-o rău. Publicul l-a declarat nebun, iar copiii se țineau după el ca după urs când apărea pe uliți cu oala aceea în cap. Mai târziu știți bine, ce eră de glorie a înscris jobenul.

Ecat. Pitiș

Curierul „Astrei“

Ziua temperanței, 11 Maiu 1941, să fie serbată de toate organizațiile „Astrei“ din județul Brașov, prin conferințe și șezători.

In lupta împotriva alcoolului și nicotinei „Astra“ să-și facă datoria întregă.

CARTI ȘI REVISTE

« REFORMA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI BIOLOGIA NAȚIUNII » de Dr. AUREL VOINA

De curând a apărut din pana cunoscutului conferențiar universitar, D-l Aurel Voina, foarte interesanta broșură cu titlul de mai sus.

În cele 38 pagini ne arată, bine documentat, rolul biologiei naționale în domeniul învățământului, începând cu cel primar și sfârșind cu cel universitar.

Pulsul vieții se pipăie cu ajutorul științelor biologice, botanica, zoologia, chimia, antropologia, psihologia, medicina etc., sub raport morfologic, fiziologic și patologic.

Scopul final al acestui studiu este perpetuarea perfecționată a omului. La Români capacitatea biologică este mult redusă, din cauza lipsei unei conștiințe a răspunderii biologice față de viitorul neamului și din cauza insuficienței educației sanitare a maselor populare.

Studiul posibilităților de a se perfecționa omul de mâine a primit dela Galton numele de *eugenie națională*. În vechime cei care s'au ocupat de această problemă au fost *Licurg, Socrate, Aristotel și Platon*. La noi în țară promotorii acestor preocupări de eugenie și biopolitică este profesorul *Dr. Iuliu Moldovan*.

Orice națiune are o morfologie proprie și o fiziologie proprie. Putem, deci, vorbi la fiecare națiune de o biologie a națiunii.

Poporul român, deși plămădit cu mii de ani în urmă, se găsește totuși deabia la începutul vieții sale biologice.

Patologia poporului este determinată în mare parte de starea culturală. Cu cât un popor este mai cult, cu atât sub raport biologic acel popor va fi mai înaintat.

Educația sanitară a unui popor trebuie făcută sistematic, începând din familie, până la școlile de orice grad. Numai așa nivelul biologic al națiunii se ridică și, cu el, cresc și perspectivele ei istorice. Sănătatea națiunii este, în mare măsură, în mâna învățătorului, iar educatorul acestuia, în materie de igienă, este medicul. Idealul școlii de mâine trebuie să fie propășirea biologică a națiunii, idealul așa zis *etnobiologic*. Trebuie să scoatem la suprafață toate valorile biologice pe care le descoperim în rândurile elevilor.

În școala biologică educația sanitară și eugenică începe în clasa I-a primară și continuă până la sfârșitul studiilor academice. Cursurile școlare de toate gradele trebuie predate în așa fel, încât tutorul materiilor ca: religia, limba română, științele naturale, istoria, muzica, fizica, sociologia etică și politică, dreptul etc., să li se găsească legăturile cu etnobiologia (biologia națiunii), insistându-se asupra lor.

Pentru a ne cunoaște pe noi înșine sub raport biologic, d-l Dr. Voina preconizează înființarea unui *Institut de biologia națiunii*, al cărui procurator este actualmente la noi în țară *Institutul de igienă și sănătate publică*.

Dr. Valer Stînghe

Revista „Transilvania“ dela Sibiu

(Anul 72, Nr. 1/1941)

Ardealul își reface rândurile în zile grele.

Dela desgustul pentru tot ce a însemnat cauză internă în umilirea unei țări, Ardealul trece direct în luptă.

Trăim faza de pregătire a bătăliei care se va da. N'a pus nimeni pe gornști să sune alarma și totuși această țară „de dincolo” e prima pe locul de adunare.

Cei încărunțiți sunt încadrați azi de cei tineri. Nimeni nu se gândește la sine. E vorba de altceva, de cu totul altceva.

Unul din compartimentele uzinei în care s'a transformat Ardealul, este rezervat periodicilor.

Se ivesc și nume nouă, dar renasc, mai cu seamă, vechile noastre ziare și reviste. Ceeace n'au putut face anii de huzur, cu tot belșugul lor, cu toată desfrânarea banului, realizează acum sărăcia materială a zilelor prin care trecem.

Iată, revista „Transilvania“ dela Sibiu devenită, în anii din urmă, un fel de monitor oficial al „Astrei”. Lunară la început, trimestrială sau semestrială apoi și, în sfârșit, anuală. Neregularitatea în apariție se transformase în regulă. Cine nu cunoaște toate greutatețile materiale îndurate de „Astra”, de foarte mulți ani încoace, când din fondurile culturale ale statului nu rămăneau decât firimituri pentru *Asociațiunea lui Șaguna*, e liber să ducă criticile până la acuze. Să nu se uite însă, că s'au găsit bani în visterie pentru tot felul de năzdrăvăni culturale, numai „Astra” n'a beneficiat de un tratament la care avea dreptul.

Nu știu dacă astăzi situația e schimbată. Am, însă, înaintea mea revista „Transilvania”; de nerecunoscut. N'a mai rămas nimic din tot ce a fost. Și nu e vorba de admirabilele condiții tehnice în care apare, ci de cuprinsul articolelor din care rezultă, în mod neîndoios, ceeace spuneam la începutul a cestor rânduri. Revista de data aceasta nu-și desminte titlul: e a *Transilvaniei*.

Glasul neamului

Continuare din pag. 1-a

cine își poate aduce aminte de flăcăul ardelean, care înfrunța și lovea pe jandarmul de altădată, când acesta rupea din părul fetelor tricolorul împletit în cosițe, acela nu va pleca niciodată capul, nu va pierde niciodată nădejdea, acela nu i se va sdruncina niciodată încrederea și, dacă este vorba, ca ochii să lămurească o stare sufletească, aceștia vor fi încruntați ca ai celor ce stau în tranșee, gata pentru ziua când le vor părăsi; iar aceștia nu pot avea capete plecate.

Poporul nostru nu e trist; el trăiește însă, toată tristețea pierderilor pe care le-am suferit. Țăranul n'a fost schimbat de evenimentele anului trecut. El poartă în el încrederea celor 2000 pe ani de sbucium și el știe că a trecut prin furtuni și mai mari. Dar a trecut. El știe că granițele de azi n'au destul ciment în ele pentru a rezista tăriei dreptății. El mai știe că suntem douăzeci de milioane de oameni, care vorbim la fel și credem la fel.

E tristă situația de azi, dar încrederea ne-a rămas întregă. Neamul nu se pleacă nici în fața oamenilor, nici în fața împrejurărilor.

Glasul neamului așa ne vorbește.

Iar acest glas spune tuturor celor cu capul plecat, tuturor surtucariilor triști și neîncercători, tuturor celor ce șoptesc pe la răspântii, tuturor celor amăriți sincer, tuturora glasul neamului le spune:

Sus capul! Că va veni un Zece Mai al tuturor Românilor.

Dr. N. Căliman

Semnează articole, cronici și însemnări D-nii: *Silviu Dragomir, Ion Lupșas, Dr. P. Râmneanțu, Ion Breazu, Laurian Someșan, Romul Tudoran, Vasile Netea, Emil Petrovici, Sabin Oprescu, Ion Mușlea, I. Făgărășanu Dim. Tudoran, Lucian Bologa*.

Din comitetul de direcție fac parte Dnii: *Constantin Daicovici, Silviu Dragomir, St. Manciulea, Ion Mușlea, Sabin Oprescu, Dr. Ionel Pop, Dr. P. Râmneanțu, iar mucenicia redacției o are dl Ion Breazu care s'a dăruit, mai mult decât unei reviste, unei cauze*.

Ion Colan

o deosebită grijă creșterii tineretului, nu numai băieților ci și fetelor, în școli puse sub directă supraveghere și conducere a autorității bisericesti.

Grija purtată educației și instrucției tinerilor români l-a îndemnat pe Cipariu să traducă — și augmenteze — broșura cu titlul: «*Purtare de bună cuvîntă*» pe care a închinat-o școlărilor mai mici sau mai vârstnici, îndemnându-i să o citească și să-i urmeze poveștile. La sfârșitul modestei cărțuții T. Cipariu consacră un întreg capitol — XI — datoriiilor pe care le au fetele de a-și desăvârși educația atât în școală cât și după ce vor părăsi băncile acestor institute de învățământ. Iată câteva din prețioasele sfaturi ale preotului blăjan:

„Măcar că regulile de bună cuvîntă și observările asupra vieții civile, însemnate în cursul acestei cărți, pot servi mare parte pentru fecioare, totuși în cazul acesta rămân a se declara ca într'un supliment, cele ce mai de aproape se ating de datinele, lipsele, și rodul lor de a via în societate.

Dacă era conveniență a recomanda feciorilor decență în îmbrăcare și desbrăcare, în culcare și sculare, și în tot decursul zilei, cu atât mai vărtos, se cer acestea dela fecioare. Învățul la buna ordine le înmulțește grația și le face apte spre a bine îndrepta o familie, iar învățăturile de decență desvoltă și apără rușinea, care e virtutea cea mai de preț, fără de care femeia e o ființă degradată, o floare fără bun miros și fără frumuseță.

E neapărat de lipsă, ca fecioarele să dea neîndoite semne de curățenie. Tânăra, care nu poate câștiga cu tot-deadinsul de a se ținea și arăta curată, face să cugete omul, cum că la patruzeci de ani va fi un monstru urduros. Deoarece că muierile ajungând la oare care etate, încep a nu mai simți lipsa de a voi a se face plăcute, nici rețin în sine învățul de curățenie decât numai când li s'a făcut ca o altă natură, din datină stătătoare și neîntreruptă.

În sufletul femeii stă un tezaur de sentimente delicate și nobile, și

o specie de simț înăscut de bună cuvîntă. Femeia care lucră în contra acestor sentimente și face fapte descivilizate, nu poate să nu fie cu mult mai brută și reeducată decât un bărbat; de aci și vatămă și desgustă mai tare. Și asta e cauza din care se cere dela o fecioară mai multă grijă și nevoiță de a fi plăcută și civilizată: și din care i-se recomandă și mai mult de a se conțeni afară și în societate, în adunări numeroase și în locurile publice. Deci dacă un fecior se cade a umbla bine compus pe afară, fecioara se cade încă și mai mult. Dacă unui fecior nu-i este iertat prea mult a reține pe trecători, nici a căuta la ei prea intens, fecioara se cade a se deda ca să nu dea nici cel mai puțin semn, că a luat aminte pe cineva. Dacă unui fecior nu-i este iertat, a sări și-a alerga pe cale, nici a face observațiuni asupra cuiva, nici a vorbi tare, nici a coti pe oameni, fecioara are datoria de a se păzi, să nu pășască prea larg și inaleptat; ea nu va vorbi decât prea arar în

treacă și va încunjura și cele mai blânde atingeri.

Regulele de bunăcuviință, ce are de a le urma un tânăr la masă, au valoare și pentru tinere. Cu toate acestea e de însemnat, cum că tot ce demonstrează neconținere în mâncare și beutură e mai puțin desgustător și urât într'un bărbat, decât într'o muier. Drept care muierile au de a se păzi de abuzul de vin și de uzul de lichioruri, și peste tot de orice semn, ce ar arăta prea multă prețuire de plăcerile dela masă.

Studiile pentru fecioare se cad a fi îndreptate spre a desvolta bunul simț și bunul învăț mai mult, decât a le face muieri învățate și de știință. Încă și în lucrări se cade ca tinerele să se dede a avea bună voie, luare aminte, curățenie și ordine. Aceste datini mai sus însemnate a fi de lipsă, spre bun spor și bun succes întru viețuire.

(Va urma).

ROMANA

— Epoca și istoricul acestui dans —

de Tib. Brediceanu

IV

Dela înființarea ei, „Romana“, aproape patruzeci de ani, s'a dansat neîntrerupt la toate petrecerile și balurile mai însemnate, nu numai la Brașov și în centrele culturale din apropiere, ci și în restul Transilvaniei și în Banat. Se susține că chiar și în Bucovina și în Regat. Cât de populară și cu cât drag s'a dansat, în special în Banat, reiese din faptul că, trei dintre cei ce s'au ocupat cu descrierea sau modul ei de executare, au fost bănățeni (Șepețianu, Rotariu și Jugănariu). Dela o vreme însă, treptat, cu scăderea interesului și eșirea din modă a dansurilor de coloană, și „Romana“ a început să figureze tot mai rar în ordinea de dansuri a petrecerilor și balurilor românești. Un nou avânt luase totuși în jurul împlinirii anului al 50-lea dela compunerea ei. La această îmbucurătoare împrejurare a contribuit, în mare măsură, amintita publicațiune a „Tunarului din Dumbrău“, apărută în 1903, până în ziua de azi cea mai corectă și mai completă din câte s'au scris și care s'a răspândit în toate ținuturile românești. Una din cele mai frumoase executări a „Romanei“ a avut loc în anul 1905, la Sibiu, când a fost luată în programul unei serate aranjate în cadrul serbărilor inaugurării Muzeului etnografic al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“, sub titlul de „Romana jubiliară“. Atât domnișoarele cât și domniile cari au format grupul dansator, au purtat costume naționale. „Romana“ s'a jucat și la acea ocazie după indicațiunile precise ale „Tunarului din Dumbrău“, care a trăit pe vremea aceea și aflând despre cele petrecute a fost mândru de ceace s'a realizat. De atunci încolo „Romana“ se dansează mai rar, aproape numai incidental. De pildă, la vestitele maiaturi pe care brașovenii așezați în Cluj, le-au aranjat an de an, la stăruința profesorului universitar Sextil Pușcariu, dansul fiind instruit și condus de avocatul Constantin

Sotir. De asemenea „Romana“ a fost bine studiată și în ireproșabile condițiuni executată la câteva din balurile anilor din urmă ale despărțământului „Astreii“ din Brașov.

În cazul „Romanei“ ar fi de dorit să nu să țină seama că se mai joacă sau nu se mai joacă dansuri de coloană. Pentru noi, „Romana“, prin misiunea pe care a împlinit-o timp de 90 de ani pe tărâmul afirmării naționale, este un punct câștigat și care nu trebuie părăsit. Pentru muzica ei minunată, cuprinzând un mănunchi din cele mai alese flori din ogorul creației muzicale țărănești, pentru grația cu care se poate juca, cât și pentru minunata impresie pe care a făcut-o totdeauna publicului asistent român sau străin — de câte ori a fost privită cu cea mai mare admirație de lumea străină participantă, de pildă, la balurile studenției noastre universitare, de pe vremuri, din Budapesta sau Viena, — „Romanei“ să i se dea și de aci înainte cinstea care i se cuvine. În chip obligator ar trebui să figureze la toate petrecerile și balurile românești. În ordinea dansurilor ar putea fi luată, de pildă, ca ultim dans înainte de pauză. O asemenea demonstrație s'ar putea face cu aproximativ douăzeci de perechi, doamnele sau domnișoarele și domniile purtând în orice caz costume naționale, prezentarea fiind astfel mai completă.

Iar, în scopul păstrării în viitor a „Romanei“ în conștiința obștească, „Astra“ noastră, ocrotitoarea de totdeauna a faptelor frumoase consacrate prin tradiție, ar adauga meritelor sale lauri noi, reeditând lucrarea, demult epuizată, a celui ce acum vre-o patruzeci de ani a luptat cu mare competență și cu cel mai mare rezultat pentru susținerea ei: Ioan Popa „Tunarul din Dumbrău“.

— Sfârșit. —

Predici în pustiu

Dorințe neîmplinite.

E oare bine să te ferești de dorințe, care nu se pot ușor realiza? O dorință, un gând ce stăruie mereu în tine, este punctul de plecare al unei acțiuni, este un stimulente al tuturor forțelor tale morale și fizice. Eu nu zic, deci, să te ferești de visuri mari și de dorințe, căci fără ele nu poate exista înfăptuire.

Dacă o dorință, un gând se repetă mereu, de 10 ori, de 100 de ori pe zi, devine obsesie și nimica nu-i mai poate sta în calea realizării lui. Emil Coué, celebrul farmacist dela Nancy, a reușit să vindece sute de cazuri, chiar grave, de boli organice, punând pe bolnavi să repete de 100 de ori pe zi: „În fiecare zi mă fac tot mai bine și mai bine“.

O dorință ce revine mereu, un gând, ce mereu te frământă, credința în împlinirea unui ideal, încrederea ce o ai în destinul tău și în D-zeu, sugestie și autosugestie, sunt diferite nuanțări ale aceleiași stări sufletești. Nici-odată Adolf Hitler n'ar fi devenit Führerul celui mai puternic Reich, dacă n'ar fi avut în adâncul sufletului său încă din 1920, dorința mereu vie de a deveni Marșalul Conducător al poporului său.

Visurile și dorințele neîmplinite îți lasă în suflet o adâncă amărăciune. Da, dar asta nu este un motiv să renunți la ele. Un proverb latin spune: „In magnis activare sat est“: este suficient să stăruie în lucruri mari.

Dar când e vorba de visuri și dorințe ale Neamului întreg?

Doar din versul lui Goga:

*Avem un vis neîmplinit,
Copil al suferinții,*

*De jalea lui ne-au răposat
Și moșii și părinții.*

a eșit într'un târziu desrobirea și uuirea.

Dorințe neîmplinite? Poate nici nu există. Când nu s'au împlinit, înseamnă că n'ai știut să ți le repeți de 100 de ori pe zi, n'ai știut să implori în deajuns ajutorul Dumnezeesc, n'ai știut să te uiți mereu ținută înainte, nebagând în seamă noroiul ce te împoașcă în cursul alergării tale, n'ai știut ce înseamnă puterea nebaguită a încordării tuturor forțelor tale. Prin aceste forțe și reîntregirea Neamului este dorința care mai ușor, mai repede și mai sigur se va împlini.

Dr. M. Suciu-Sibianu

Intr'o zi, se stârni o furtună nebună! Ardeau casele și focul a sărit în alte sate și a fost un prăpăd, de județul lumii.

S'a aflat în curând, că Spaima Satului nostru pusese în ascuns focul, ca să poată învălmași lumea și să-și mai lățească moșia.

De astădată însă o păți rău. L-au dibuit vecinii, l-au snopit în bătai, a fost desbrăcat bineșor și judecat pentru multe furtișaguri și viclenii.

Ce credeți, a ținut mult obrăzarul de mironosiță ce și l-a luat?!

A doua zi a început să lingă mâna judecătorilor și să arunce pricina pe tovarășii, cu care se ortăcise. Minciunile și văicărerile lui au tărăbăit capul lumii întregi și oamenii, uitând de firea rea și păcătoasă, l-au iertat (?), l-au făcut și crezut mielusel cuminițit și iarăși l-au primit în curtea și la masa lor.

Credeți că și-a schimbat firea?

Mai sălbatic și mai săngeros ca înainte. E așa, cum îl ține minte satul din poveștile bătrânilor: gol de inimă și minte și cu cuțitul între dinți.

Informațiuni

Sâmbătă fiind sărbătoarea națională Zece Mai, măcelăriile vor vinde carne și Sâmbătă, și Duminecă, dar numai până la orele 9 dimineața.

Adunarea generală a Liceului Comercial „A. Barseanu“ Brașov are loc *Duminecă 11 Mai 1941 ora 11 dim.* Fiind a doua convocare, ea se ține cu orice număr de membri. La ordinea zilei este descărcarea Comitetului școlar pentru gestiunea anului 1938—1939 și votarea bugetului liceului pe anul 1941—1942. Părinții și corespondenții elevilor sunt rugați să ia parte.

Teatrul «Luptă și Lumină» la Brașov

În ziua de 16 Mai a. c., teatrul „Luptă și Lumină“ va da în sala „Reduta“ din Brașov două reprezentații, la orele 17 și 20, cu piesa „De-ale Carnavalului“ de Caragiale.

Biletele s'au pus în vânzare la Inspectoratul Muncii din str. Traian Cotigă Nr. 24, fostă N. Iorga.

Publicul este rugat a-și reține bietele din vreme, numărul lor fiind limitat. Se atrage atențiunea, că spectacolele încep precis la ora anunțată, după care nu se mai poate intra în sală.

Comandamentul Național al Luptătorilor, secția Brașov comunitară

În ziua de 10 Mai 1941, organizațiile patriotice de foști luptători încadrați în Comandamentul național al Luptătorilor secția Brașov, sunt invitați a lua parte la desfășurarea acestei serbări naționale, încadrate în programul ce se va fixa în acest scop de către Comandamentul Garnizoanei Brașov.

Se atrage atenția tuturor filialelor și organizațiilor, de a pune în vedere membrilor săi, să ia parte cu drapelul și în ținută militară, (cine o are, în bună stare). În tot cazul pentru acei ce n'au uniformă este necesar o ținută culoare închisă.

Domniile președinți ai filialelor sunt rugați a ține contact cu noi spre a li se comunica detaliile serbării.

Prezența noastră în locul de desfășurare a serbării din 10 Mai 1941 să fie cu cel puțin o oră înainte, pentru a avea timp de a ne încadra în locul și orarul programului.

In atențiunea firmelor comerciale și industriale

Camera de Comerț și de Industrie Brașov, atrage atențiunea tuturor firmelor comerciale și industriale asupra faptului, că articolul 15 din Decretul pentru reglementarea exercitării comerțului, publicat în Mon. of. Nr. 46 din 24 Febr. 1941, a reînnoit dispozițiunea art. 25 din Legea registrului comerțului din 20 Mai 1938, cu privire la obligativitatea de a menționa, în mod vizibil pe tabloul de reclamă (firme), facturi, scrisori, note de comandă, tarifuluri, prospecte și orice publicațiuni întrebuițate în comerț, pe lângă celelalte mențiuni prescise de lege și numărul analitic sub care este înscrisă firma în registrul comerțului.

Prin art. 22 din acelaș Decret-lege s'a acordat un termen de 6 luni, adică până la 24 August 1941, înlăuntrul căruia cei vizați sunt obligați a se conforma acestei dispozițiuni.

Cu ocazia aceasta se mai reaminteste comercianților și societăților comerciale și industriale dispozițiunea art. 25 din Legea registrului comerțului, modificată la 20 Mai 1938, că emblemele nu se pot folosi pe tablele de reclamă (firme), pe facturi, etc., dacă nu sunt însoțite în mod vizibil de denumirea firmei, care la firmele individuale trebuie să fie compusă din numele și pronumele comerciantului, iar la Soc. în nume colectiv din numele și pronumele a cel puțin unuia dintre asociați, cu mențiunea „Societate în nume colectiv“.

Dacă emblema cuprinde vre-o denumire, firma va fi scrisă în litere de mărimea a cel puțin jumătatea literelor cu care este scrisă emblema.

Spaima satului

de I. Bozdog

De unde și cum a sosit, știa satul, dar cine era și din ce neam de oameni, multă vreme n'a putut-o ghici.

Avea, ce e drept, și el figură de om, dar fața-i era galbenă-pământie, umerii obrajilor osoși și ieșiți, iar ochii mici și îndepărtați; în fundul lor licăria o neliniște fioroasă și clipia mereu din ei, parc'astepta pe cineva care-l fugărește.

A intrat în sat gălăgios, pe un cal măruntel și focos, urmat de o ceată de slugi, toți călări și îmbrăcați în cojoace de piei crude, jupuite de pe fugarii lor căzuți.

S'a așezat în vatra satului și și-au bătut corturi pentru mas. Sătenii, gospodari pașnici și creștini, l-au privit cu mirare și socotindu-l, după acareturile în care s'a așezat la odihnă, un trecător, l-au lăsat în pace și s'au tras spre case, văzându-și de plugul și oițele lor.

Din oaspe trecător ce a venit, și-a țărut vatra cea mai mănoasă a satului și a poruncit argaților săi: nu cumva să lase vre-un sătean să se apropie de moșia lor!

Sătenii, pâinea lui Dumnezeu, au roșit puțin și-apoi i-au lăsat în plata Domnului și s'au tras mai la o parte cu vitișoarele lor. Rău au făcut!

La nceput hoinăria și prăda numai satele îndepărtate, de unde se'ntorcea cu prăzi bogate uneori, alteori cu haina sdrênțuită de împunsături și cu capul spart, sau mâna și piciorul frânt.

Când satele vecine s'au luat de-o grijă și începură a-l goni, s'a statornicit în satul nostru. Pe săteni i-a gonit cu

sila, iar alții au luat ei lumea 'n cap, numai să scape de el.

Nimeni nu știa din ce trăește, căci oi și vite nu păștea, pe coarnele plugului mâna n'o puneau!

Se vorbea în tot satul, că poartă sub sea carne dospită, pe care o mănâncă crudă și după care se oaspăta cu lapte... de iapă!

Suceau din cap bărbați și femei, — dar îi luaseră frica, — și-l ascultau. În curând satul întreg i-a ajuns slugă plecată. Vitișoarele, oile și pământurile s'au împuținat și, prin vicleșug, au ajuns în mâna streinului.

Din plugari harnici și ciobani chiaburi, sătenii, toți, au ajuns pogănici la plugurile domnești și mulgarii pela stâni.

Fudul și lăudăros s'a luat la harță și cu alte sate, ca să le pună și lor colacul, așa cum făcuse în tinerețe!

Ciobanii lui vlăjgani și pogănicii erau trimiși să-i curețe drumul, pe când va sosi și el călare, să-i învețe minte pe obraznicii vecini.

Și ani la rând s'au scurs așa!

După o vreme, spre bătrânețe, a început a-și indulci vorba, dar firea lui răutăcioasă cu atât mai mult îl făcea să ciordească din avutul slugilor sale.

Punea semnul lui în urechile oițelor slugilor, ardea semnul lui pe fruntea sau coapsa juncanilor mai frumoși, ba, uneori, el sau argații lui, ciupeau și din casa cinstită a slugilor... ce era mai scump... căci erau înșețai de sânge curat și proaspăt pentru întinerirea oaselor și cârnii lăbărțate.

U L T I M A O R A

CRONICA RAZBOIULUI

Ultimele telegrame ale agenției „Rador“ ne spun că războiul s'a deslăntuit în regiunea celor „o mie și una de nopți“, în țara Canaanului biblic, în Babilonul cu vestitele lui grădini făcute pentru desfătarea ochilor și înseninarea sufletului, de regina Semiramis, în Mesopotamia dinaintea războiului mondial, în Irakul de astăzi.

„Țara raiului“ biblic, cu pământul colindat de strămoșii noștri Adam și Eva, țărâna care pentru prima dată a fost făcută fertilă prin munca primului om, este astăzi scormonită de bombele războiului modern, iar văzduhul, în care altădată nu se auzea decât zumzet de albine și ciripit de păsări, este astăzi brăzdat de avioane de bombardament aducătoare de moarte și distrugătoare a tot ce mintea și strădania omului a putut clădi...

Operațiunile militare se apropie, deci, tot mai mult de locurile în care Fiul Domnului a propovăduit iubirea și pacea între oameni.

Localitățile de care, altădată, pelerinii se apropiau cu smerenie, sunt astăzi puncte strategice militare, transformate în cetăți în care se adăpostesc războinicii.

„Relele care se năpustesc asupra unei țări se datoresc bogățiilor ei“, a spus cândva un om politic. Aici trebuie căutată explicația faptului că Irakul n'a putut scăpa de pacostea războiului. Știut este că Irakul, țară a deșertului, ascunde în sânul pământului său cea mai mare bogăție, cel mai mare element care este întrebunțat în războiul modern; *petrolul*. La aceasta, dacă mai adăugăm și importanța locurilor, din punct de vedere strategic, apoi ușor ne putem da seama de sforțările ce se fac de Englezi pentru a stăpâni regiunea, și cele făcute de Germani pentru a o cucerii.

Conflictul din Irak a izbucnit dintr'un pretext numit: greșită interpretare a acordului dintre Anglia și Irak. Dar oare, când sunt în joc interese de o importanță covârșitoare, nu s'ar fi găsit și alte „pretexte“ care să aprindă flacăra războiului, ș'apoi altele care s'o alimenteze?!

Se pare totuși — așa precum am prevăzut în cronica precedentă — că anumite calcule au fost răsturnate și că noi planuri de atac sunt în desfășurare.

Acțiunea germană oprită câteva zile a reînceput.

Astfel, după ce trupele germane ocupaseră insulele Thasos, Samotrache, Lemnos și Eubea situate în Marea Egee, ele au debarcat în insulele Mitilene și Chios din apropierea coastei asiatice a Turciei; primele situate la gura golfulor Edremid și Tchardaruli, iar cea din urmă la ieșirea din golful Smirna și în apropierea golfului Scalanova în largul cărui se află insula Samos, renumită prin podgoriile sale și, deci, prin vinul grecesc „Samos“.

Prin ocuparea acestor insule, Germanii dispun de baraj puternic insular, care îngăduie interzicerea comunicațiilor

maritime dintre marea Egee și strămtoreea Dardanele. Dacă și celelalte insule: Sporadele, Cerigo ș. a., vor fi ocupate, forțele navale germane și italiene se vor apropia tot mai mult de insula Creta, folosită de forțele navale și aeriene britanice și, ca atare, importanta regiune de ordin strategic naval va fi în cumpănă. Situația va fi cu atât mai grea pentru Anglia, cu cât forțele din Marea Egee se vor apropia de Dodecanezul italian, de unde se va încerca distrugerea dispozitivului strategic naval britanic: Creta - Cipru - Haifa - Port Said - Alexandria.

Se știe însă, că în acest dispozitiv, Anglia dispune de forțe considerabile, care vor fi aruncate în luptă cu toată puterea, știind că are de apărut nu numai prestigiul ei naval, care i-a asigurat dominația mărilor, dar și drumul cel mai scurt ce leagă Imperiul Colonial de Metropola.

Faptul că flota britanică n'a reacționat în Marea Egee pare a fi destul de rațional, căci, pe lângă faptul că insulele din acea mare erau foarte greu de apărut, datorită apropierei lor de coaste, apoi Anglia a căutat să-și mențină intactă flota din spațiul Mediteranei orientale, care asigură Egiptul și canalul de Suez și care va intra în acțiune la momentul oportun.

Forțele germane sunt conștiente de această realitate care nu poate fi răsturnată decât prin punerea în aplicare a bălărilor terestre în care s'au dovedit a fi imbatabile.

Reluarea raporturilor diplomatice cu Turcia și activitatea diplomatică din ultimele zile, la care se mai adaugă și „călătoria de studii“ a d-lui Ismet Inonu, președintele republicii, fac să se întrevadă urzeala unor planuri a căror importanță va putea fi descifrată în viitorul apropiat. În această ordine de idei, o notă oficioasă din Berlin, precizează că nici o schimbare nu s'a propus în chestia Dardanelelor, în legătură cu convenția dela Montreux și că, la întrebarea pusă de un ziarist, la Wilhelmstrase s'a mai adăugat că Turcia, până în prezent, a respectat angajamentele sale și că ea nu a permis nici trecerea prin strămtori, nici folosirea Dardanelelor ca bază navală. În consecință, chestiunea Dardanelelor nu a dat loc până acum la complicații.

In Irak

În Irak luptele continuă cu furie, iar în dosul frontului se desfășoară manifestații din ce în ce mai atâtaoare la război. Artileria și aviația irakiană a bombardat tabăra dela Habanya, pricinuid însemnate stricăciuni depozitelor de muniții și de petrol. Câteva avioane au fost distruse înainte ca ele să poată decola. De asemenea au fost doborâte de artileria antiaeriană câteva bombardiere.

Aviația britanică a aruncat bombe asupra taberei dela Rașid și asupra localităților: Bassarah și Ruthba, încercând o aterizare la Hadisa.

Deși în a șasea zi de război, guvernul Irakului este hotărât să continue lupta care, după ultimul comunicat al său, a fost provocată de Anglia.

După o știre din Cairo, transmisă de agenția „Associated Press“, trupele britanice din Irak ar fi străpuns liniile irakiene care împreunau Habanya și ar fi reluat controlul conducerii de petrol, cucerind și fortul Rutha, situat în apropierea frontierei dintre Irak și Transjordania. Drept răspuns la atacurile aviației irakiene, aviația britanică a bombardat Bagdadul, producând mari pagube. De altfel această știre a fost confirmată de postul de radio din Bagdad.

Ceeace confirmă însă și mai precis faptul că Anglia ar fi stăpână în o bună parte din Irak este plecarea din Bagdad la Ankara a d-lui Nagi Șevakit, ministrul de război al Irakului și apelul lansat de consulul general al Irakului la Istanbul, care cere declararea războiului sfânt. Apelul este semnat de 19 savanți musulmani și irakieni, vestiți în cercurile intelectuale din Bagdad. Prin acel apel se cere Arabilor și Musulmanilor să se unească spre a lupta pentru libertatea lumii arabe, alături de Irak.

In Apus

După comunicatele germane, importante formațiuni de avioane de luptă au dat atacuri violente contra șantiereilor de construcții, contra uzinelor de arme și contra instalațiilor de aprovizionare ale porturilor din regiunea Glyde.

De asemenea au fost aruncate bombe explozive și incendiare în centrele de construcții navale din apropiere de Glasgow. Alte atacuri au fost date cu succes la Liverpool, Newcastle, Plymouth și asupra altor porturi situate pe coasta de Sud și de Sud-Est a Angliei. În insula Malta, avioane germane de luptă au atacat în multe rânduri aerodromul Luعار.

Aceste atacuri au fost contra-carate de aviația britanică, care a bombardat numeroase localități din regiunea coastei de Nord-Vest a Germaniei.

In Africa

În sectorul Tobruk (Libia italiană) un contra-atac dat de trupele britanice, în împrejurimi, dincolo de liniile fortificate, a fost respins de forțele germane și italiene. Un alt atac organizat de formațiunile blindate britanice dela Sollum, a fost și el respins. Atât la Tobruk, cât și la Sollum, au participat la lupte și avioanele de bombardament, care au atacat în picaș. A fost bombardat de aviația germană și italiană și portul Marsa Matruk din Egipt.

În Abisinia centrală, o coloană australiană a înaintat la Nord de Dessie spre a cădea în spatele pozițiilor ce le ocupă forțele italiene din apropiere de Amba Alagi.

În regiunea de Sud a Abisiniei operațiuni sunt în curs la Nord de Adolla.

În celelalte sectoare, trupele britanice înaintează.

După o știre din Vichy (Franța), trupele coloniale franceze de sub comanda generalului Gaulle, care activează în colaborare cu cele britanice din Africa occidentală italiană, ar fi blocat Somalia franceză.

Această colonie franceză, cu capitala Djibuti, care e punctul terminus al c. f. spre Adis-Abeba, e situată între Eritreea, Abisinia, Somalia britanică și Marea Roșie.

Peste Ocean

... Și, în timp ce în bătrâna Europă zăngănitul armelor și bubuitul tunurilor a încetat, peste ocean se pregătește continuarea luptelor, ceea ce face pe Anglia să declare că războiul adevărat de abia acum începe.

Ceeace pare să confirme faptul sunt măsurile luate de America în Oceanul Pacific și în Atlantic. La măsurile de ordin militar, se adaugă avertismentul d-lui Stimson, ministrul de război american, al cărui discurs, rostit acum câteva zile, a produs o rea impresie la Berlin.

În acel discurs se oglindesc clar tendințele americane, care sunt considerate, la Berlin, „ațătări de război“ pentru anihilarea campaniei dusă de ne-intervenționistii americani.

Se crede că declarațiile d-lui Stimson au fost dinainte aprobate de președintele Roosevelt.

Este de asemenea importantă declarația d-nei Roosevelt, care a spus: „Cine nu vrea să lupte ori unde va fi trimis, nu este American“.

Toate manifestările de peste ocean tind a pregăti opinia publică americană pentru eventualitatea când vor fi trimise, în afară de material de război, și corpuri expediționare care vor constitui un ajutor de netăgăduit pentru Anglia.

Ziarele americane, printre care și „New York Times“ și „Herald Tribune“, comentând diferitele manifestări ale opiniei publice americane, după discursul rostit de d. Stimson și declarațiile d-lui Roosevelt, relative la convoiurile din Atlantic, socotesc că viitoarele două sau trei săptămâni vor fi decisive în istoria Statelor Unite și că politica actuală de pasivitate, de prudență și de pregătire se apropie de sfârșit.

Pe plan politic

Pe plan politic internațional s'a produs o schimbare prin înlocuirea de către d. Stalin a d-lui Molotov dela președinția comisariatului popularului. În cercurile politice nu se dă prea mare importanță evenimentului, el fiind considerat ca având caracter de politică internă.

La Berlin, Roma și Tokio se speră că schimbarea nu va produce nici o defecțiune în planurile stabilite prin pactul tripartit.

Știri interne

Impozitul excepțional de 4% și contravenții

În cazurile când se constată, de către organele fiscale, infracțiuni la Legea Impozitului excepțional 4%, în care impozitul sustras este mai mic de lei 100, nu se vor dresa acte de contravenție, ci se va obliga contravenientul să achite imediat, prin lipire de timbre, impozitul excepțional 4% sustras, fără a se aplica amenda proporțională sau fixă.

Aceste infracțiuni se vor consemna în procese verbale, la care se vor atașa și timbrele anulate.

Procesele verbale se vor depune Administrației Financiare respective, care le va păstra în arhivă, o copie după procesul verbal urmând a se lăsa contravenientului. Se va ține evidența acestor procese verbale, ca în caz de recidivă să li se aplice contravenienților sancțiunile legale.

Pentru acei care nu vor să achite impozitul sustras (până la 100 lei) la prima abatere, se vor încheia acte de contravenție, aplicându-li-se amenda legală, fără a li se aplica și amenda fixă.

Aceia însă care din aceste mici sustrageri și-au făcut o practică sau sunt la a doua abatere, nu beneficiază de această dispozițiune și, în consecință, li se vor aplica amenziile respective, așa cum s'a stabilit cu ordinul circular Nr. 92360.941, adică impozitul și amenda fixă care se vor aplica prin anulare de timbre pe loc.

În cazul că nu vor să se conformeze acestei dispozițiuni, se vor dresa acte de contravenție, amenda fixă urmând a fi aplicată în raport cu gradul de culpabilitate și cu importanța întreprinderii.

Viza registrelor speciale de import.

Viza registrelor speciale pentru evidența importurilor, s'a prelungit, pentru ultima, dată până la 15 Mai 1941, inclusiv.

Firmele care nu vor viza registrele până la această dată, vor fi radiate din registrul importatorilor.

Redactor responsabil

ION COLAN